

САНГА ОЛЛОХ

Х а н ы а т
1931 снл алтынны
15 нүүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 13 (5993)

1984 снл. Тохсуньу 31 күнэ
ОПТУОРУНЬУН

Снанага
2 харчы.

ССРС Верховнай Советын быыбарыгар уокуруктардаабы быыбар комиссияларыгар А Н А Б А С С У Р У К

Күндү табарыстар!
Биллэ, ССКП Кин Комитетин чилиэннэрэ предпринимелар, тэрилтэлэр, учреждениелар, колхозтар уонна совхозтар, үөрэх заведениеларын уонна воинскай чаастар коллективтарын, оу тэгэ уокуруктардаабы быыбар комиссиялары сүбэ мүчүннэлэр кыттылаахтарыттан суруктары уонна телеграммалары ылыбыт, онно кинилэр билигиттэн хас бириднитин ССРС уон бирикс ыгырылаах Верховнай Советин депутатыгар кэккэ быыбардыр уокуруктарга кандидаттарынан туруоруттарын туһунан билигинэрэлэр итинэн бу уокуруктарга баллотировкаланарга сөбүлөгүмтүн биэрэбитигэр көрдөһөлөр.

Билигин ССРС Верховнай Советин депутаттарыгар кандидаттарынан туруорбут үлэ коллективтарыгар, рабочаыдарга, колхозтаахтарга, инженернай-технической үлэпиттэргэ, сулуусалаахтарга, наука уонна культура деятеллэригэр, армия уонна флот буойуннарыгар, коммунистарга уонна партията суохтарга, бары быыбардааччыларга дириг билигинитин уонна яс сүрэхтэн махаллытын биллэрбит. Бу үрдүк чыгы уонна билиэхэ барылабыт улаах итэһин бүтүтүтүтүн ленинскэй Коммунистической партията апаар дин өйдүүбүт, кини норуот итэһинин, эйи чөлүгүн хаалларар уонна бөдөрөгөтөр туһугар кыһамыны туохтааар да үрдүктүк тутар. Быыбардааччылар итэһэлэрин уонна бир санаалаахтарын, билигити обществобит нымыл түмсүлээрин, советскай дьонор партия ис уонна тас политикатын толору өйүүлэрин, бэйэлэрин дьулуурдаах үлэлэринэн Ийэ дайду экономикай уонна обороналар модун кызын бөгөтөгөтөгө, ССКП XXVI съезин, ССКП КК ситиннытэвэ (1982 с.) уонна ССКП КК ол кининнэри Пленумнарын уураахта-

рын олоххо киллэрэргэ, 1984 снл уонна пилетка сүтүнүүтүн былааннарын сатинилээхтик толорорго кинилэр былаарынылаахтарыт туокутун быһытынан көрөсүт.

ССРС Верховнай Советин быыбарын туһунан Союонга сөл түбөһүннэрэн, билигиттэн хас бириднит онор эрэ быыбардыр уокурукка баллотировкаланамхаабын быһытынан, ССКП Кин Комитета билиэхэ манник быыбардыр уокуруктарга баллотировкаланарга сөбүлөгүмтүн биэрэбитигэр сөбүлээтэ:

Андронов Ю. В.—Союз Советыгар, Пролетарскай быыбардыр уокурук, Москва куорат.

Алиев Г. А.—Союз Советыгар, Бакинскэй-Ленинскэй быыбардыр уокурук, Баку куорат.

Воротников В. И.—Союз Советыгар, Россоанскай быыбардыр уокурук, Воронежскэй уобалас.

Горбачев М. С.—Союз Советыгар, Ивановскэй быыбардыр уокурук, Ставропольскэй кыраай.

Гришин В. В.—Союз Советыгар, Пермскэй быыбардыр уокурук, Москва куорат.

Громыко А. А.—Союз Советыгар, Минскэй-Московскэй быыбардыр уокурук, Минскэй куорат.

Кунаев Д. А.—Союз Советыгар, Алма-Атинскэй-Ленинскэй быыбардыр уокурук, Алма-Ата куорат.

Романов Г. В.—Национальностар Советтарыгар, Ленинград куораттаабы быыбардыр уокурук, РСФСР.

Соломенцев М. С.—Союз Советыгар, Шахтинскэй быыбардыр уокурук, Ростовскэй уобалас.

Тихонов Н. А.—Национальностар Советтарыгар, Москва куораттаабы быыбардыр уокурук, РСФСР.

Устинов Д. Ф.—Союз Советыгар, Кунцевскэй быыбардыр уокурук, Москва куорат.

Черненко К. У.—Союз Советы-

гар, Куйбышевскэй быыбардыр уокурук, Москва куорат.

Щербицкэй В. В.—Союз Советыгар, Ленинскэй быыбардыр уокурук, Киев куорат.

Демичев П. Н.—Союз Советыгар, Люберецкэй быыбардыр уокурук, Московскэй уобалас.

Долгих В. И.—Союз Советыгар, Ленинскэй быыбардыр уокурук, Красноярскэй кыраай.

Кузнецов В. В.—Национальностар Советтарыгар, Волгоградскэй быыбардыр уокурук, РСФСР.

Пономарев Б. Н.—Национальностар Советтарыгар, Калининскэй быыбардыр уокурук, РСФСР.

Чебриков В. М.—Национальностар Советтарыгар, Сухумскэй-Ленинскэй быыбардыр уокурук, Абхазскэй АССР.

Шеварнадзе Э. А.—Национальностар Советтарыгар, Тбилисскэй-Ленинскэй быыбардыр уокурук, Грузинскэй ССР.

Зимянин М. В.—Национальностар Советтарыгар, Краснодарскэй быыбардыр уокурук, РСФСР.

Капитонов И. В.—Союз Советыгар, Кинешемскэй быыбардыр уокурук, Ивановскэй уобалас.

Лигачев Е. К.—Союз Советыгар, Томскэй быыбардыр уокурук, Томскэй уобалас.

Русаков К. В.—Национальностар Советтарыгар, Ленинскэй-Центральнай быыбардыр уокурук, Армянскэй ССР.

Рыжков Н. И.—Союз Советыгар, Чкаловскэй быыбардыр уокурук, Свердловскэй уобалас.

ССРС уон бирикс ыгырылаах Верховнай Советин быыбарыгар туһулаах уокуруктардаабы быыбар комиссияларыттан бу дьынгыэх суругу депутаттарга кандидаттары регистрациялаахтарыгар докумуот быһытынан көрөллөрүгэр көрдөһөбүт.

ПОНОМАРЕВ Б. Н.
ЧЕБРИКОВ В. М.
ШЕВАРНАДЗЕ Э. А.
ЗИМЯНИН М. В.
КАПИТОНОВ И. В.
ЛИГАЧЕВ Е. К.
РУСАКОВ К. В.
РЫЖКОВ Н. И.

на атын предпринимелар, учреждениелар итинэн тэрилтэлэр тракторист-машинисттарын туһунан ааспыт сылларга туттуллубут бэрээдэгин 1984 снлга онуун хаалларылыныч.

Союзнай республикалар Министрлерин Советтара, дин ыймылаа уураахха, сааскы ыймыга бириэмэттигэр бэлэмнэнигэ уонна ситинилээхтик атаарыга туһулаахтык дьаһалаах олоххо киллэрин иһин республикалар министрстволарын уонна ведомстволарын, агропромышленнай холбохтар, колхозтар, совхозтар салайааччыларыттан көрдөһөлэрин үрдэтэр эбэһиннэстээхтэр.

ССРС Народнай контуруолун комитетта бу уураах туолуутун контуруолууругар соруудахтаныа.

(ССТА).

ССРС Верховнай Советын депутаттарыгар кандидаттары регистрациялаахын сабаланна

Дайду бүтүннүүтүн үрдүнэн норуот бүтүннүн политическай уонна үлэбэ өрө көтөүлүүтүн быһытыгар-майгытыгар бара турар быыбардыр хампаанньа сага дьобууннаах сүһүөгэр үктэннэ. Тохсуньу 28 күнүгэр уокуруктардаабы быыбар комиссиялары ССРС Верховнай Советин Союон Советын уонна Национальностарын Советин депутаттарыгар кандидаттары регистрациялаахын сабалаатылар. Москва, Ленинградка, Киевкэ, Минскэйгэ, Алма-Атага, Бакуга уонна атын куораттарга дайду государственнай былаахын үрдүкү органын депутаттарыгар бастакы кандидаттар регистрацияланналар.

Союз Советын быыбарыгар Москва Пролетарскэй быыбардыр уокуругар ССРС Верховнай Советин депутатыгар кандидаттынан ССКП КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советин Президиумун Председателэ Юрий Владимирович Андропов регистрацияланна.

Депутаттарга кандидаттарынан Коммунистическай партия уонна Советскай государство атын да салайааччылары—кинилэр уокуруктардаабы быыбар комиссияларыгар Абаас суруктарыгар Верховнай Советин баллотировкаланарга сөбүлөгүмтүн биэрбит уокуруктарыгар—регистрацияланналар.

(ССТА).

ЭЙЭБЭ БИГЭ ДЬУЛУУР

Оройуон үлэһиттэрэ таб.
Ю. В. Андропов „Правда“ хаһыат
ыйытыларыгар эппиэттэрин
биһирчиллэр.

БҮТТҮММҮТ ВОЛЯТА

Мин зоотехниктыр Су-руускай латинай со-лохуу Болтогостоуу отделетин коллектива ааспыт ыта ситиниллэбити өссө онгөтэргэ сорукаппа сага били куйаарана суохтук аралаата. Холбоурдаспыт аастык бычытыгар күннэ алобойууна 4,3 центнер үт маммат буоллаа, олун ити 7,2 центнергэ түрдүлүннэ. Ынах эбни өрөөтөбүн үт лаппа ма-ар кыахтаах. Сүһү өһүгүн өлүүтүн арыйа-ыта эмгэ кэккэ дьаһал-ар олохтоон эрэлэр. Он-ук да буолуохтаах, ханник арарар кини туруорулу-ут уаастаах кыһамы-лаах, үрдүк огорумтулаах дьэ—партия туруорар су-уктарын толоруу дьобу-нах усулуобуйата.

Таб. Ю. В. Андропов бэ-этээн эппитин курдук, билигин, аан дайдууабы ыйы-майгы сыгырхай-

быт кэмигэр, былаан то-лоруу—билигити хас бири-днит эбэһиннэ эрэ буол-батах, ону аһан патриоти-ческой нэнэ. Ити таб.Ю. В. Андропов „Правда“ хаһыат ыйытыларыгар эппиэтти-гэр эмгэ дьынгытук көс-төр.

Мин АХШ уонна кини НАТО-иһи бири куомун-наахтара Арбаа Европада идернай сэрин сөбүн туру-рууну сабалаабыт кэмнэ-ригэр Советскэй Союз биригэн бири эйэлээх ко-пүлэһиннэри онгоро тура-рын, эйэ дьаһалатын би-йыаннай күүһүнэн буол-бакка кэпсэтиннэн былаа-арга буагуруйбат дьулу-ру көрдөрүүн ис сүрэх-титэн биһиринбин уонна өйүүбүн. Ити—билигити, со-ветскэй дьон бүтүтүмүт волята.

М. МАКАРОВА,
ССКП обкомун
чилиэннэригэр кандидат.

СЭРИН КУТТАЛЫН ТУРАТЫАБЫН

ССКП КК Генеральнай секретара, ССРС Верхов-най Советин Президиумун Председателэ Ю. В. Ан-дропов „Правда“ хаһыат ыйытыларыгар эппиэтти-гэр „тэк олох уонна дуттаа тэбэ суох буолу-ун принциптэригэр ол-ууран ядернай сэрин сөбүн кээччакхтыр уонна сарбы-лар туһунан практический тыл-тыла кинирсини си-гилэр сылаанан кэпсэти-тэрин ытарга ханник ба-дарар кыаалар кыаһи би-лиги туһунарга бэлэмнэ-тигэр өссө төгүл биэрэгэти-тинтэ Советскэй Союз кини аймах кэспилин, ко-лүлүн, дьолун иһин туруу-лайар үтүө тускуллаах политикатын сүрүн сыа-лын дьынгытук көрдөрөр.

Сэриннэн иһиргирэр им-периадистическай эргим-тэлэр быһы-майгы сы-гырхайбытын уонна куталлаахтык өйдөөбөт курдук тутта сатааһына-ра аһардас кини аймаһи ол бөһүрүүстэн аралды-тан бэйэлэрин өлөрөр-өһө-рөр политикаларын өссө ордук дьынгытэһэрин

бэраалларыттан төрүттээ-рин биллэри бары олох-тор. Ытааһыны күн ах-сын ыйылынары тардаһ-таны, АХШ-ка ырытыллан онгопулла сыллар сити сэрин сөбүн системалары космоһи эмгэ күүһүнэн ө-төнүү түһүлэтигэр куо-ууларга туһулаахтарга уурдаах бырааччытааһыны үөскэтэр.

Эйэ уонна демократия дьаһалатыгар туһулаах ба-ры кэрдымалары активнай-дык өйөөбүтү, хаан-уруу ленинскэй партиябит тула өссө ордук икса сомоболо-уу, кини норуот кинигэр туруорбут сорукарын хаалбага суох толоруу Ийэ дайду политическай, моральнай уонна оборона-лар кыаһын бөдөрөгөтү-тэ. Оччого эрэ билигити бү-түтүмүт—модуууута—ядернай сэрин сөбүн онго-рууну сарбыйы, лаппа хааччытааһын, бэйэ-бэйэ-эргэһи ситиниллэбэ.

И. ПАВЛОВ,
үлэ уонна сэрин вете-рана, Абаан аят оро-йуонаабы кулуубун председателэ.

1984 снл тохсуньу 27 күнэ.

Сааскы ыйыны тэрээһиннээхтик ытыахха

ССРС Министрлерин Советта «1984 сылга сааскы хонуу үлэлэригэр бэлэмнэнигэ уонна ыйытыга эбни дьаһалаар тустарынан» уураах ылына.

Министрстволар уонна ведомстволар, народнай депутаттар олохтоох Со-веттарын исполкомнарын, агропромышленнай холбо-хторун инниннэригэр, ССКП КК эхсийнытаабы (1983 с.) Пленумун уураахтары-нан, табарыс Ю. В. Ан-дропов ыйыларынан са-лайтарар, сааскы хонуу үлэлэрин тэрээһиннээхтик уонна үрдүк агротехничес-кай таһымга ыйытыны хааччылаахтарыгар сору-куруорулуна.

Уураахха колхозтары, совхозтары уонна тыа ха-

ларын бэлэмнээн биэри соруудахтарга толорулуох тустаахтар.

Колхозтар, совхозтар уонна тыа хаһаайыстыба-тын атын предпринимелар ситирдиллэр уонна куу-руллубут сирдэри, массам-на-трактор паркатын, ор-ганической уонна мине-ральнай уобурдуулары, үүнээһини харыстыр хи-мическэй средстволары ту-һунах кыаһын үрдэтэр дьаһаллары ылаахтаахтар.

Механизатордара тий-бэт колхозтарга, совхоз-тарга уонна тыа хаһа-айыстыбатын атын пред-принимеларыгар сааскы хонуу үлэлэригэр промыш-ленной, транспортной уон-

раальнай уобурдууну, ума-тык-обунуох матырыаа-

ТЭРИЙЭР-МААССАБАЙ ҮЛЭНИ САЛГЫ ТУПСАРЫАХХА

Райсовет исполкомун председателэ депутат М. Е. ПЕРМЯКОВ дакылаатыттан

СССР КК ахсыннытаары
(1986 с.) Пленумугар таб. К. В.
Андропов даваанымтабнай улс,
социалистическай куоталааны,
партиякай, профсоюзная, комсомольскай тэриятээр, олохтоох
Советтар экономическай, тэрият,
идеякай-пигэр үлэлэрэ бүтс-бү-
түнүү билааннары булгуччу
толорууга туһайылдах тустаах-
тарийа, ылыллыбыт тэтиня, үчү-
гэй процестары ордук активнай-
дык сайыаннары, экономикака бй-
лиги кыппамныбыт бүтүнүүтэ,
пигэр тийиэ, норуот оловун
таһымна үрдэтинтэ туһайылла-
рын тулуван ийиылара олохтоох
Советтар үлэлэрингэр бйачаа
эрдэстэрин буолуохтаахтар.

Алснт сийга райсовет сессия-
га 5 тугул мытылынна. Ойно 15
араас сүрүн, 19 тэрээний болпу-
руостар көрүлүмүлөр. Болпу-
руостары дүүллөрүгиз депутат-
тар активностар үрдэте. Сес-
сияларга депутаттар Р. И. Кон-
стантинов, М. Е. Осипова, М. С.
Толстоуха, М. И. Иванов, А. И.
Сергеев, Е. Ф. Дружынова уо.д.а.
ордук активнабдык кытталлар.
Райсовет исполкома 13 тугула
мунибхатаан иорут хабайыс-
тыбатын бары салзаларын хабан
314 араас болпуруостары дүүл-
лэстэ.

Оройуон 14 сельсоветтара сессиялары уонка исполкомнар мунуулахтарын конституционный боддоххо мытан иһэллэр. Отчоттуур сылга сельсоветтар барты 215 боппуруоһу дүүллэстилэр. Олор тирээ туар суолталах капиталнай боппуруос-тар буоланнар сессиялар, мунуулахтар оройоллара үрдээтэ.

[illegible]

Толорууу контуруллааһын
мөһүбүтүн былааннар, социа-
листическай эбэһэтэтибэлэр,
абии соруахтар үлэ сорох са-
валарыгар толоруллубакка хаал-
лынар. Наһаарынньаи хааччылар
айгыга итэбэстэр хатыланан тах-
са түрэллэр.

Государствозна үүтү, эти, түү
лээри, хортуолтуйу, обуруот
аһын туттары 1983 сыллаары
итэһинэ плителтка үс сылынаады
былааннара толорулунулар уон-
на апарылыһыннар. Оройуон
промышленнай предприятиелара
эмэ сөптөөхтүк үлээлэтиллэр.
Государственной былааннары то-
лору иһин Советтар толору э-
питэтинэһи сүгүллэр. Ол эрэри
отчуоттуур сылга тыа хаһаа-
йыстыбатын бородуукталарын
соробуонкаалаһын былааннарын
сүгүлэ Мугудай (Кронникова
М. Д.) уонна Хатылы (Чичиги-
нров И. Я.) сельсоветтара эрэ
бары көрүгүнэринэн толоруру
хатычыйдылар. Одьулуун сельсо-
вета (Колесов Г. С.) совхоз от-
деленветын салалтатыгар сөп-
төөх кербүлү, хонтуруолу
өлөхтөөбөт. Ол түмүгэр манна
государство үс сүрүү сакааһа
толоруллубата. Болугур сельсо-
ветин велоскома (Дюдорова
М. М.) тэрийэр-маассабай үлэ-
тин балаача сөргүтэн нэһилэни-
һэһээх пууннары туһааран оҕо-
рууга соробуонна бастаата, дьаа-
пыда-сэд бастаах, эргизэн пред-
приятиета өккөс мнэстэлэһинилэр.
Болугурга государственной уч-
реждениялар, общественной гэ-
рилтэлэр эмэ куураһа суох-
тук үлэлиниллэр. Ол эрэри ман-
на даһаны «Мындабааһы» совхоз
өлөхтөөх отделениета не кыһа-
тарын ситэ туһамматта: былаан-
нар өккө 7 тоннанан, түүлээххэ
2600 солкуобайман, обуруот
аһыгар 9 тоннанан толоруллуба-
тылар. Хаалымылаах салаалары
өрө көтөбүүгэ дьаныһан үлээлэ-
бэттэн биһр фуражияй мнахтан
паспыт сылга килэҥкилэр баара-
суоһа 866 кг, арымлаахтар 1184
кг, сылааннар 1126 кг, хоптобо-
дол 1174 кг үтүү наһылар.

Райсовет VI сессиягытар сүө-
һүнү ууһатым боппуруоһа
анаан-минээн дүүүллэһиллэн ту-
һазинаах быһаарым ылыллыбыта
эрээри, бу үлэбэ хамсаарым тах-
сыбата. Ныкэйи деловой ылым
баара-суога 58,9 бырыһыанга
гэннээтэ, ыһары саптарым бы-
лааны 95 бырыһыан туодра. Бу
дьаала Хайахсыкка, Болтоһоҕо,
Одьуууһаҕа, Килэҕкигэ ордук
малтэх туруктаах. Сүөһү интиги-
тин бу тутаах үлэтин олохтоох
Советтар күннээтэ хонтуруолга
ылыахтаахтар, ханнааһыстыбан-
най салайааччыларга кытааныс
көрдөбүлү туруоруохтаахтар,
исполкомнарга, сессияларга хон-
туруоллуур бэрээдэгинэн бу боп-
пуруоһу сотору-сотору дүүүллэ-
һиэхтээхтэр.

Улахан болбомто төрүүбү сүтүтэ суох ылымга уонна энциклопедия китигэ ууруллуохтаах Сельсоветтар исполкомнара мнаамаассабайдык төрүүү кэмигэ общественность көмөгүнэн хотоннорго суукканы эргиччи дууһуурустубаны олохтуохтаахтар депутаткай постары төрийинэх гээхтэр.

Дэвхлээтчт итгэлтэй салгыг
нэгдлийнхний хаачгийг тэрлэ-
гдэл үлэхтэйгэр тохтоого.

Норугот хаһаайыстыбатын сал-
гын саймннарынга, государ-
ственный быланнары толорууга
народнай депутаттар баһылыр-
көһүдүүр оруоллара, түс бэйэлэ-
рин үтүө холобурдара улахан
суолталаах. Ити эбээһинэстэри
Карл Маркс аатынан совхозка,
«Якутсельстрой» мэхуастогар,
«Сельхозтехника» долбоһукка,
дьиз-үст уонна коммунальнай
хаһаайыстыба производственной
управленниетыйар, дизельнэй
электростанцияра, Чурапчы орто
оскуолатыгар үлэлиир народнай
депутаттар үчүгэйдик толорол-
лор. Райсовет депутаттара шо-
фер Н. А. Потапов оройуон саңа
рекорду олуктоото, машиннык-
мыттар М. И. Иванов биик фу-
ражнай ынахтан 4079 кг, М. Е.
Осинова старшайдьыр «ВВСЛКБ
60 сыла» ферма коллектива 2527
кг үтүү ыам — оройуонга чем-
пионнаатылар. Техник-осемена-
тор А. И. Сергеева сыһыарыл-
дыомт ынахтара 93,2 бырыһыа-
на ууланыларынын ситистэ. Де-
путаттар М. П. Ефимова, М. Г.
Монастырева, Е. С. Иустинаова,
А. Е. Сиацев, С. П. Чичагина-
ров, В. В. Кузьмина, Н. А. За-
харов, М. И. Маркова, М. Н. Ма-
твеева, В. Н. Митяя үлэсэ үтүө сы-
һыан — холобуруун көрдөрөллөр.
Бахсы уонна Чапыр сельсовет-
таарыгар рабочай депутаттар бы-
дааннарын уонна эбээһэтэллестэ-
бэлэрин бары аһардылар.

Ол эрээри депутат Н. И. Монастырев салгаар райпотребкооператива, депутат М. Н. Павлов председателээх «Сельхозхимия» холбоһук хаалыылаах коллективтар ахсааннарыгар киирдилэр. Депутат С. И. Сергеев директордыр Эрилик Эрстийи аатын совхоза государстваа эгэ атыччалааһын былаанын тохто.

Бу күннэргэ үлэ коллективтара уонна биридхилээн үлэһиттэр 1984 сылга, ол иһигэр ССРС Верховнай Советын быыбарын көрсө социалистической эбэһээлэстибэлэри ыыналлар. Онуоха депутаттар быһаччы көмөлөһүүхтээхтэр.

Ас-уел программатын олохх
киллэрингэ олохтоох Советтар
кырата суох үлэни ыталлар.
Сельсоветтар быһаччы тэрийи-
лэрини ааспыт сайын общес-
твенность күүһүнэн 5476 тонна
бастыг хаачыстыбалаах от со-
ботуоскаланын. Быйыл отхонуу-
ругар бэлэмнэһини биллэргитэ
сабалыкха, Совхозтар саламта-
лара, шэфтээх коллективтар
сельсоветтар тэрийэр эвеколары
техниканаң, колөһөн толору
хаалчыйыстарын наада.

Нәһилләнең ордонуна үзү
уонна өтін государетвоа тутта
ран сөмхөстөр билианнарын то
лорууларыг улаханнык күмө
лөсө. Көгөх хайаайыстыбаттн
сельсоветтарынан уонна сөмхө
стөрү кытта дуогабарынан 224
тонна үт туттарылыына. Сель
советтар төрөһүннөрүнүн 20 то
на эт атыамалланна. Итинн таһына
689 сүрүнү сөмхөстөр контракт
ция быһыытынан ылылар. Бу
үлэни ордук үчүгүйдүк Соловьев
уоһна Чурапчы сельсоветтара
тэрийдилэр.

Биймд үүтү тутарым булаана
селсүвретарга тиздидинбэт, эг
булаана 20 тонна бэриллинэ.
Аны үүтү уонна эти совхозтар
контракция бэрээдэгинэн хо-
муйуохтаахтар. Онуоха сельсо-
веттар кемелүөхтөөхтэр. Со-
рук мянык: хас бирдэн чап-
пылай ылар ынахтан 100 кг
итэрэһэ суох үүт хомулдуохтаах
уонсайа 400 ынах сүөһү кон-
тракцияланнахтаах.

Дахмылаатчиг тэрилтэлэр көмө хаһайыстыселарын сыйынарын уонна тым сириг олохтоохторо оҕуруот аһын уонна хартуонпуу үүнүгэллэрин көгөтүн боп-пуруостарыгар тохтуур.

Сельсоветтар исполкомнара цивилизациялык пууннары мрал- нырдынга, тупсаран онорууга сорох үлэлэри ыттылар. Сыл устата 83 мал дың тутунна, уопсайа 1369 метр усталаах тротуардар, 2322 метр уһунаах шатакениктар, биир оёо спортив- ный площадкалар онорулунулар. Уулуссалары көнөрүүгэ балаччы үлэ ыттылына. Улуу Кыайы 40 сыла туолуутун көрсө Чу- ралчы сельсовета эбэхтээликти- бэ ылымнан ону толорууга сорох үлэлэри ытта. Үгүс сельсовет- тар ити көр-бэлэң датаан көрсө- дыһааллар былааннары оносто- ну үлэни сабыдаттылар. Ол- эрэри уһаайбалары бэрээ- дэктээһин, уулуссаларга буору- гравийи кутуу, котельнайчы

бөдөлгөтүүг уонна таас чоубунан
отгуута кидлэрин, маһы оһордуу
праастааһын үлэлэрэ нымаллы
баттар. Быһыл итилэртэ хамспа
һыны өгөһүдүлүөхтээх.

ЛАСИЯТ СЫЛГА ОРОЙУОН ҮРД-
НЭН 4 МОЛ, 824 ТЫН, СОЛК, ТУТУУ
ОАРДЭ. БАХСЫ СЕЛЬСОВЕТА СПОРТ-
ЗАЛ ТУКУУТУГАР УЛАХАННЫК
МОЛОСТЭ. ДРЫШЛАХХА СЕЛЬСКОЙ
КУЛЬТУРА ДЫНЭТИН ТУТУУГА ОБ-
ЩЕСТВЕННОСТЬ АКТИВНААДЫК КИ-
ТЭНДИ. ПЕНСОНЕРДАР МӨБҮЛЭ-
НИВЭРИНЭН БОЛУГУРГА СӨЗӨС ОД-
ДЕЛЭННЭТИН ДЫНЭТ, СОЛОВАЙКА
ОЗАННЫК ТУТУУНУЛАР. СЫЛАН-
НА, ХАЙАХСЫККА, БОЛУГУРГА
УЧУУТАЛАР УОН КВАРТИРАНЫ ТУТ-
ТУЛАР. СОВЕТГАР ҮЛЭННЭТЭР ИТИН-
НИК МӨБҮЛЭВИННЭРИН БАРЫ ӨТТҮ-
НЭН ОЙЧӨЛТЭЭХТЭР, ТУТУУ ХААМЫ-
НЭТЭР КОНТУРУУЛУ АҮҮҮРДӨХ-
ТЭЭХТЭР, ОУ ҮЛЭНЭН КҮННЭТЭ ДЫ-
РЫНТАХАХТААХТАР, ТУТУЛАР
ОЙЧӨЛӨРГЭ ДЕНУТАТСКЭЙ ПОСТАРЫ
ОЛОХТУОХТААХТАР, ОБЩЕСТВЕННОСТИ
КӨМӨГҮН ТЭРНИНЭХТЭЭХТЭР.

Советтар тэрийр-маассабай үлээригэр улахан мнэстэни быһаардааччылар наказытын толоруулар. Мыйсөвет депутаттарыгар 86 наказы толорууга ылымлыгыта, оһтон 56-та толоруулунна, 18-на толорууга смддьар, 12-на наказы толоруулар болдьохторо иһигинэн уонна сорохторо үһ-харчы көрүүлүбэтэбинэн сабалана иликтэр.

Ол эрээри сорох совхозтар директордара, тэрилтэлэр салаа бааччылары быыбардааччылар наказыгар суолта биэрбэттин сыһаннаһааллар, толоруоҕо тох бодьохторун тутуспатар. Иниикитин киһилэр быыбардааччылар наказыгар толорууга үрдүк эппинэтинэстээхтик сыһаннаһан уон ахсыс мырмыллаах олохтоох Советтар быыбардаммыт бодьохторо хаалбыт кэмйегэр биир да наказы толоруллубакка эбэтэр сааламамакка хаалбатын хааччылыыктаахтар. Докылэанка итинтэн салгыы райсовет исполкомун отдалары ыппыт үлэлэрэ сиһилин ырытылына.

Түмүгөр дакылаатчит оролуон
плохтоох Советтарга, кишилер
денутаттара, СССР КК ахсын
нымтаабы Пленумутар этиллиби-
тин курдук, снл сараланыарыт
тан үчүгэй тэтими ылан 1984
сыллаабы былааннары толоруу-
га үлөз баһылыыр-кһүлүүү
оруолларын үрдэтихтэрэ, баст
тыт холобуру көрдөрүүхтөрү-
дүн районет Исполкома бигэти
эриирин биллэрэ.

БЫЛААННАР КЭСКИЛИ КЭРЭЪЭЛИЙЛЭР

Райплан председателэ, райсовет исполкомун председателин солбуйааччы депутат П. Г. КИРИЛЛИН дакылаатыттан

Оройуон-экономическай уонна социальнай сайдыытын 1984 сыллааҕы былаанын быраймага үрдүкү директивнай органнар уураахтарын уонна республика сайдыытын быһыҥы былаанын сөп түбэһинирээ, оройуоннааҕы XXVII партийнай конференция уураахтарын, быбардааччылар нэжастарын учуоттаан оҕоһулуна, —диэте дакыкхатыч.

Кийн итгэлтэн салгыг 1983 онд уоноа XI пятилетка үс сүүлчээр оройгоор оруугуул ханаагмын байдлын талоруу түмүүртэй уоноа келер сүүлчээр байсан бириймагын биллүннэ-
вэр.

1984 сылта оройуонна тыа ха-
һаластыбатын бороодукталарын
огоруу уонна *сөбүтүөлкэлэһин
былаан Ас-үөл программатын
сүрүдэхтарыгар сөп түбэһиннэрен
түөдүдүлэр. Быйыл иһин 1984
7222 гектарга түөрдүдүлүбэ. Ити
иһингэр туорахтаах культуралар
5800 гектарга иһиннүхтүбэ. Ол
аспыт сылаарытааһар 500 гек-
тарынан иһин. Оттон сыһу аһа

1800 гектарга төгжээнийгээ, «Якут-мелиоводстрой» междононгоа 397, «Сельхозхимия» холбоолуу 584 гектардаах хөдүлэны уонна бааһыны тупсаран оноруухтаахтар.

Үүнүүнү ылым сорудактарып
хадисынан көрдү, үүлэрэ о-
ры совхозтарга сүрүмнүн тигер
уонна айылга усулуобуйалары-
тан туугула суох булгучу то-
доруллуохтаахтар.

Эти, үгүү оигоруу уонна госу-
дарствова атылхайһыҥ сымпыл-
ралара онууларыҥ хаалгаллар.
Ныраей деловой тахсыта 73, ку-
лу деловой тахсыта 71 быры-
һыаҥка тирдилиһэ, туттарыл-
лар ынах сүөһү орто ыйааһыа
320 кг, сылга 198 кг буолуутун
ситтиһэхтээхпит.

Билэрийн курдук, бу пятилет-
када ынах сүөһү уонна сылга ак-
сааннара халбаһаабаттар. Сүө-
һүнү уубатыга ураты болгомото
уурулуохтаах. Терүөбү эчирэп-
пэккэ иттиҥ, үүт ымаһын үрдэтиҥ,
сүөһү көһүбүнүн өлүктүн ачатыйы,
ынары уонна тинэһин акус-

халбагнаабакка толоруу, пле-
менной үлөни туксарыш сүрүш
соруктарынан буолаллар.

Авсгит сийлга фуражийн ынахтан оройуон үрдүнэн 1337 кг үүмээн быһаан толоруллубатаҕа. Быһыл 1440 кг маныахтаах. Ол иһигэр Карл Маркс аатынан, Эрилик Эристини аатынан совхозтар хас бириднн ынахтан 1500-түү, Субуруускай 1375, «Чурапчы» 1350, «Мындаааһы» 1400 кг ынахтаахтар. Сельсоветтар исполкомнара нэһилиэннэлэ кэтэх хаһаайыстыбатын сайдытыгар улахан болбомтону ууруохтаахтар.

Бэлдэрэгтнээр тээлтэлэр күүс
тэринэн быйл 2203 тн. солк
капитальной туту мытылмага.
«Якутскхозстрой» мөхүсотога
асынт дыллаауар 128,3 быр-
нынынан элбэх тутар-танар
үлэни мытыма. Производствен-
най, хаһаайыстыбаннай тэрилтэ-
лэртэн асынт дымлга олобу-
дьяһабы хааччыныи производ-
ственной управлениета, «Сель-
хозхимия» холбохук, промком-

«Якутсельхозэнерго» предприятие, райпотребобщество кол-
лективтара тутууну ыппатылар.

Капитальной тутуу тэтимэ
техническэй документацияны эр-
дэттэн бэлэмнэбэттэн, тэрийэр
ола үтэсэһинтэн бытаарар.

1984 сьлта промышленнай тэ-
рилтэлэр былзанныарыгар улахан
уларыыны суох. Арай промком-
бинат уонна лесопункт коллек-
тивтара бородууксуйаны бата-
рыылаларын былзана улаатыра.

Дакмылаачыт итнэтэн салгыи
нэйилэниэ нээдыар бородуук
таларын уонна кыэнник туттар
табаардарын оноруу соруктарм-
га толтуруу.

Оройуон эконо­мическай уонна социальнай сай­дытыгын былаан­нарын толорууга про­изводствотун сар­быллыгын, үлэ өг­рүмтүгүн үрдэтии, са­га нымдалары олох­хо киллэрин, басты

технологиям багцлаагын уратыг орууллаахтар. Ойон 1984 снлаары багцлаагны тоторууга промкомбинат стлярнай-мелбелнй смдын тутуун снтернй-лй снлгэ технологияг киллэрнйтэ, эт-үүт комбината үүт заводун снтернйтэ, тымнынгэр установка ны үлэлтнйтэ, рйлнтрбешчество аймдык бордудукталарын онгорууну албтнтэ улахч оруулалнахтара. Үлэни тэрнннй коллективнй формаларыг киллэрннй кнлгэтин, үлэни нурмалаагынга уонна телбүргэ эконо-мическай кнбүлэлннн табг ту-наны болдмт кнннлгэр туруо-рулдуохтаах.

Дахмызатчыт кинтөн салгым
үөрчө, интин, доруубуйа харыс
табылын уонна культурнай-сир
датар тэрилталэр нинилэрингэр
гурар соруктарга, ис кыахтары
толору туһанын соруктарыгар
тохтоото.

—Оройуон үлэһиттэрэ партийнай тэрилтэлэр салаалтарынан 1984 сылга туруоруллубут экономическай уонна социальнай сайдыы былааннарын долорор уонна аһары толорор иһин социалистическай куоталаһыммы кизгикк тэҥнэхтэрэ, производство ис резерваларын мунуутурук туһанан үрдүк кирбиллэрэ, ылыахтаах днэй,— дакылатчыт эрэллн биллэрдэ.

УЛЭ ҮРДҮК ОҢОРУМТУОТУН УОННА ХААЧЫСТЫБАТЫН

1984 сылга оройуон үлэһиштэрин социалистическай

Э Б Э Н Э Э Т Э Л И С Т И Б Э Л Э Р Э

Оройуон үлэһиттэрэ ССКП XXVI съези уонна партия Кини Комитетын кэбинни Пленумнарын уураахтары салгыа олоххо киллэрингэ үрдүк кирбиһлэри бэлитинэн уон бириэс пилетка үс сыллаабы былааннары, сүлүнүнэн, ситиһилээхтик толорору хааччыйдылар.

ССКП Кини Комитетын ахсынньытаабы (1983 с.) Пленумун уураахтарынан, Пленумга ССКП КК Генеральнай секретара Ю. В. Андронов элчигитэр бэлитинэн балаһыанньаларынан уонна түмүктээһиннэринин салайтаран, Ас-үөл программаны олоххо киллэрингэ былааннары толорор уонна аһары толорор туһугар кинилэр 1984 сылга мааны социалистическай абэһээтэлибэни ылымнар:

Тыа хаһаайыстыбатыгар

Сүөһү иитинигэр

Сыл бүтүүтүгэр ынах сүөһү ахсаанын 18600-ка, ол иһигэр ынар ынаабы 7180-ка, сылгыны 11900-ка, ол иһигэр бэни 6320-ка тиэрдэргэ. Ийэ сүөһү структуратын тупсарыга үлэ салгыы мытылара. Үлэһэ 20 бырыһыантан итэбэ сүөһү ынаахха таһаары ситиһиллэрэ. Төрүөх деловой тахсыкта ыһыргэ 73 бырыһыанга, кудумта 78 бырыһыанга тиэрдиллэрэ.

Валовойуон 9782 тонна үтү ылаа, 2570 тонна эти өгөрөн былааннамытан үтү 122 тоннаан, эти 40 тоннаан эбэтэргэ, эбэтэр 1983 сыллаабытаабыр итилэри туһааннаабынан 337 уонна 90 тоннаан үрдэтэргэ. Фуражный ынахтан үтү ылымны 1440 кг тиэрдэ, 1983 сыллаабытаабыр 120 кг эбэтэргэ.

Государствора 8560 тонна үтү (былааннамытаабыр 80 тоннаан, 1983 сыллаабытаабыр 180 тоннаан эбэтэ) атыллырга, үтү 50 бырыһыанан бастагы суортаабынан туттарарга, үтү сыатын 3,9 бырыһыанга тиэрдэргэ.

Государствора 2570 тонна эти (былааннамытаабыр 40 тоннаан эбэтэ) туттарарга. Атыллар сүөһү орто ылаанын 325 кг тиэрдэргэ, 85 бырыһыантан итэбэ сүөһү үрдүк уоһуулаабынан туттарарга.

Государствора түүлээги туттарыа былаанын 5 тый. солк. аһарарга.

ССРС Верховнай Советын быһаардарын көрсө государствора 490 тонна эти туттаран, эт уонна түүлээх советуопкатын бастагы квартиллаабы былааннарын толорон тийэргэ.

Сүөһү ыраахан үлэти механизациялаабын түргэн тэтиһээхтик мытарга: 470 сүөһүгэ кэлим механизацияны киллэргэ, 360 сүөһүнү уудатыны, 220 ынаабы мааны механизациялырга.

Сир оҥоһуутугар

Ыһым иһини 1983 сыллаабытаабыр туорахтаах культураларга 57, сүөһү аһылыгар 100 гектарынан, тепличнай хаһаайыстыбара 1000 квадратнай метринэн кэпэтэргэ.

37 тый. тонна органической, 12 тый. гектарга минеральной үбүрүлүүнү киллэргэ.

Государствора былааннаах 380 тонна онугар 450 тонна хортуонпуй туттарарга, өсүрүт аһын 250 тонна (былааннамытаабыр 80 тоннаан эбэтэ) атыллырга.

1984—1985 сс. общественнай сүөһү кыстыгар 40000 тонна оту, 11000 тонна сиплэни, 1000 тонна от изюкатын советуопкалырга. Хортуонпуй уонна бурдук сяматын ууруу былааннарын толорорго.

Экономическай үлэбэ

Совхозтар рабочайдарын 45 бырыһыаннара экономическай үөрэбиннэ хабылалларын ситиһэргэ. Бригадирин бэдрээккэ 18 коллективна (190 киһини), аккорднай-премиальный система 30 зенону киллэргэ. Хаһаайыстыбаннай сорууда үлэ 20 көрүгэр олохтуурга. Салы былааны таһынан 200 тый. солк. барыстаах түмүктүүргэ.

Эдэр рабочайдар, кэпсэтиэбин!

КИНИЛЭР ҮТҮӨ САБЫДЫАЛЛАРЫНАН

Мин Сунтар оройуону-га Тойдохой орто оскуолатын бүтэрбитим. Оскуолабыр комсомольскай тэрилтэ секретара этим. Биритэ ҮБСЛКС обкомун үтүөлүктүүнэри Эрилин Эрестин дэтиэн совхоз комсомол итэргэни түһэн

«Сырык» комсомольскай-ычат ферматыгар маанылыктыан сыллаабын. Урууку өттүгэр фермада үлэһэбэтэ уонна билбэт-көрбөт сирбэр кэлбит буолан, бастаан уһаа аны

бээрим дин сааада ыла-лабытым. Ол эрээр билгин барыта, үчүгэй дин этэхпэн баарабын: кыстык түөт мыйгар хас биридин фуражнай ынах-пыттан 312-дин кг үтү махтаахын 392-дин кг то-

Промышленностька

Промышленнай бородууксууһу баһарыа сыллаабы былааны ахсынны 27 күнүгэр толорорго. Былааны таһынан 40 тый. солк. бородууксууһу баһарарга, эбэтэр 1983 сыллаабытаабыр 6 бырыһыан улаатын-нарарга, таһаарынай бородууксууһу оҥоруу былаа-ны 3 бырыһыан аһарарга, үлэ өгөрөн таһаарытын 1983 сыллаабытаабыр 2 бырыһыан үрдэтэргэ.

Былааннамыт деловой мас таһынын 400 кубомет-рынан, эрби матырылааларын бэлэмнээһини 200 кубометрынан аһарарга.

Производствон улаатыннарар суотугар культур-най, олох-дьаһах уонна динчиринэ кэбиник туттар таһаардарын оҥорууну 1983 сыллаабытаабыр 20 тый. солк. улаатыннарарга. Промышленнай бородууксууа бэйэсэ турар сыанатын 1,2 бырыһыан чэпчэтэргэ.

Производствоннай базаны кэпэтиһэ: 970 квадрат-най метр иһинээх столарнай-мебельнай ымах, эмнэ 200 квадратнай метр иһинээх столарнай ымах, 5 тонна бородууксууһу өгөрөр ыһааталар аһы завод, 8 мистоталар гараж, 15 кубометр деловой маһы бэлэм-нир, ырайар ыһааталар үлэс киллэриллиэхтэрэ.

Промкомбинат, олобу-дьаһагы хааччыйыа производ-ствоннай управлениетин, эт-үүт комбинатын 62 рабо-чайдара биригээдэнэн бэдрээтэһэн үлэлиэхтэрэ.

Капитальной тутууга

«Якутсельстрой» мехучастога тутар-танар үлэлэр былааннарын 103,5 бырыһыан толоруога, тутар-танар үлэлэр бэйэсэ турар сыаналарын 1983 сыллаа-бытаабыр 1,5 бырыһыан чэпчэтэргэ, биир үлэһит өгөрөн таһаарытын 12000 солк. тиэрдэ, үлэ өгө-румтуотун 3 бырыһыан үрдэтэргэ.

Сыл үһүс кварталыгар Одьулуунга 1000 тонна кинирэ зернохранилище, сэтинин 7 күнүгэр Чурап-чы сэлэһиньэтигэр 12 квартиралаах олоор дьэ үлэс киллэриллиэхтэрэ.

«Якутсовхозстрой» мехколонната сыллаабы тутар-танар үлэлэр былааннарын ахсынны 25 күнүгэр то-лоруога, биир рабочай өгөрөн таһаарытын 11500 солк. тиэрдэ, тутар-танар үлэлэр бэйэсэ турар сыаналарын ыһааталар соруудабын 0,5 бырыһыан аһа-рыа, былааны таһынан 10 тый. солк. барыны ыһаа, 18 киһилээх үс биригээдэнэн биригээдэнэн бэдрээккэ, тутар-танар үлэлэргэ сыдыар рабочайдар 65 бырыһыаннарын аккорднай-премиальной толобур-га киллэригэ.

Сыл иккис кварталыгар Чурапчы сэлэһиньэтигэр 150 квадратнай метр иһинээх маһыны, үһүс квар-талга Хайахсыкка 14 мистоталар гаражы, төрдүс кварталга Уһун Күөлгө өрөмүөнүүр мастерской, Дириттэ кварталнай котельнай, Чурапчы сэлэһи-нэтигэр олоор дьэ үлэс киллэригэ.

Бэдрээтэһэр тэрилтэлэринэн барыта 884 ква-дратнай метр иһинээх олоор дьэлэр туһаа бэри-лиэхтэрэ.

Совхозтарынан хаһаайыстыбаннай ыһыанан тутуу былаана толоруллуога, уопсайа 960 сүөһү кинирэ хотонноро, 160 төбөсө сайылык, 50 төбөсө сибининьэ фермаларын уонна сүөсүһүттэргэ 41 квартирада суоттамыт олоор дьэлэр тутулуохтара.

Транспорга, сибээскэ

Авиапассажирдары таһы былаана 300 киһинэн аһарыллыа, эбэтэр 1983 сыллаабытаабыр 2 быры-һыан улаатыа, арыстаахха авиапассажда үлэлигэ.

Сибээскэ бородууксууһу оҥоруу кээмэйэ былаан-тан 0,3 бырыһыаннаан аһарыллыа, эби 150 радио, 30 телефон точкалары киллэриллиэхтэрэ.

Оттугу, электроэнергияны, сырьену кэмчилээһингэ

Оройуон үрдүнэн электроэнергияны туһаны 35000

кВт, тый сирин общес-твеннай олоор күүһүм кыһаарынан, дьоруум тирээрин кыттабын.

Итиннэ барытыгар биһи-ги аһа таһаарыстабыт— биригээһиндэр, наставник-тар уонна, биллэн тувар, комсомольскай салайаа-хыт улахан оруулаах-тар. Секретарыт Васильев Федор уонна биригэ-дирит Андрей Ногови-

кловатт чааһынан, автобензини ороскуоттаабын маттан 20 тоннаан, дизельнай уматык 35 тонна кэмчиллэхтэрэ.

Социалистическай бас биллини харыстаабын салгы күүһүрдүлүөбэ.

Кооперативнай эргизгэ

Розничнай таһаар эргирит сыллаабы былаа-ны ахсынны 30 күнүгэр толорорго, 1983 сыллаабы-тар таһаар эргирит 5 бырыһыан, общественнай-лык эргирит 3,5 бырыһыан улаатыннарарга.

Тыа хаһаайыстыбатын бородуукталарын сору-далаабын былаанын 100,1 бырыһыан толорорго. Тэрилтэ иһинээги көмө хаһаайыстыбаттан 150-тир сибининьэ эти ыларга.

Сүөһү үлэһиттэригэр итин аһылыгы үс өс-төрийэргэ. Маһаһынылар туһанылар иһинэр 1 квадратнай метринэн улаатыннарарга.

Олобу-дьаһагы хааччыйыга

Нэһилиһиньэсэ өгөрү оҥоруу былаанын ахсы-ны 27 күнүгэр толорорго. Былааны таһынан 7000 өгөрү оҥорорго, нэһилиһиньэ биир киһитигэр өгөрү оҥорууну 1983 сыллаабытаабыр 2 солк. 50 соруу улаатыннарарга. «Мындаагайы» совхоз кини үлэ-тигар олох-дьаһах дьэтин үлэлэтэргэ, өгөрү икки сага көрүгүн олохтуурга, 100 квартира-давай плиталары туруорарга.

Тыа хаһаайыстыбатыгар кадрдары бэлэмнээһингэ

Үрдүк үөрэх заведениеларыгар 30, техникум-га 12—барыта 42 киһини үөрэххэ ытарга. Про-училищеларга 70 идэлээх рабочайдары бэлэм-нэргэ, «ИТУ-га орто оскуолаларга уонна аналлаах күрү-158 механизатордары уонна сүөһү итэргэ бэлэмниргэ, барыта 128 киһи, ол иһигэр 110-чай квалификацияларын үрдэтэргэ.

Норуот үөрэбириитигэр, доруобу харыстабылыгар, культурага, спорту

Норуот үөрэбириитин үлэһиттэрэ үөрэтэр-үлэ хаачыстыбатын үрдэтигэ, үөрэтин кабинет систематын тупсарыга, производствоннай үлэ-һини дригэтигэ салгы үлэлиэхтэрэ. Үлэ-сыһыаннаах лаабырдарын тэрийиһэ үлэлэр элэ-лиэхтэрэ. 230 үлэһиттэр мччаты кэтөхтэн уонна-һэни үөрэтиннэн хабыахтара.

Доруобуа харыстабылын үлэһиттэрэ нэһили-һи медицинскэй хааччыйыны салгы тупсары-ра. Флюорографическай уонна профилактическэй-руулар кэпэтиллиэхтэрэ. Санитарнай-тигенинч-пропаганда тупсарыллыа.

Культурнай-сырдатар учреждениелар произ-веннай былааннары уонна социалистическай өбө-тэлиһиттэри толорууну идеологическай өтө-хааччыйыга активнайдык кыттылара, уст-самодетельноһу салгы сайыннарыахтара. Иһининьэни клубнай уонна библиотечнай ы-һы былааннарын толоруохтара.

Оройуонга физкультурнигэр аһааннара киһиэхэ тийиһэ, 1760 разрядтаах спортсмен-345 спортивной судьйалар, 2043 ГТО значок-бэлэмниэхтэрэ. «Хайыһар-84», «Адам, иһа-мин — спортивной дьэ кэргэн», «Сүүрү-о. д. а. маасабай спортивной дьаһаллар-тара.

(Эбэһээтэлибэ туһааннаах үлэ коллентиты-нан ылыллыбыта уонна норуот хаһаайыстыбатын бастыггарын оройуоннаабы сүбэ мунньабын-биир санаанан биһирээһини).

цын биһиги үлэһитигэр күнүгэ ороһоллоор, төһө кыһаалларын кэмеллээх-лэр. Наставниктарбыт Са-тын депутата А. Г. Прота-В. В. Кузьмина уонна А. И. Сергеева иччакка үтүө сыһыаннаах, туһаан-наах үлэһиттэр үрдүк эң-чолботон холобур буолар дьон. Кинилэри

кытта үлэһиттэрэ өтө-Оройуон иһиннэри хаһаатынан кэпсэтиһэ-тэр кыттан мун үлэс-шественнай олоххо би-лэһиннэ бэрдүү, хоһо-буолар салайааччы-наставниктар иччат оло-һинни кэскилгэ үлэ-улахан оруулаахтык бэлэтигэ баарабын. Галина ИВАНОВА

